

Viktigaste stavningsreglerna på två sidor

Dubbelteckning

1. Grundregel

Betonad kort vokal

följs av

2 konsonanter

Obetonad eller lång vokal

följs av

1 konsonant

Ex. Bröllop

betonad obetonad

välkommen

betonad

men välkomna

finns redan två konsonanter

Vokaler som låter som i alfabetet är långa.

2. Undantag

Stavningen med dubbelteckning följer med från grundordet pga släktskap

Kall

blir

kallt

Ex. det blir kallt i vinter

Bygga

blir

byggd

Ex. bilen är byggd av plåt

"Saknas grundord"

bygd

Ex. hembygdsförening

Grundordet stavas efter grundregeln.

3. Undantag från undantaget (dvs grundregeln gäller)

Stavningen följer inte med från grundordet när det gäller dubbelteckning av just bokstaven M

Stavningen följer inte med från grundordet när N står framför -d eller -t

Sommar

blir

somrig

Välkommen

blir

välkomna (som ovan enligt grundregeln)

Känna

blir

känd

Noggrann

blir

noggrant

OBS! M dubbeltecknas överhuvudtaget sällan (utom när de är omgivna av två vokaler)

- bara lamm, damm och ramm slutar på mm
- alla ord med "rom-" eller "dom-" har enbart ett m (ex domare, romare)

Släktskap bestämmer vokal

E eller Ä?

Ord med E ger E i besläktade ord

Ord med A ger Ä i besläktade ord

Ex. händer

kommer av hand

Ex. flest

kommer av flera

Ex. täcka och täcke

kommer av tak (mer långsökt, men ändå ett släktskap)

Sj-ljudet

Sj- framför a o u å **Ex. sjal, sjuk, sjåpig (undantag: människa)**

Sk- framför e i y ä ö **Ex. sked, skiva, skynda (undantag: själ, själv, sjätte, sjö)**

Skj- "Pojken i skjortan gul, skjuter skjutsen i ett skjul" = **alla ord som stavas med SKJ på svenska**

Stj- "Det är lättare att stjäla en stjälk, än att stjälpa en stjärna med stjärten" = **alla ord med STJ**

Sch- används oftast först eller sist i ord **Ex. schema, usch, schack, affisch**

Sh- används oftast bara i låneord från engelskan **Ex. shorts, show, shoppa**

Ch- **Ex. choklad, match, chaufför, chans, lunch, chef**

G- **Ex. giraff, gest, energi, geni**

Alternativa,
mindre
vanliga
stavningar, på
sj-ljudet

Tj-ljudet

Tj- framför a o u å **Ex. tjata, tjock, tjuta**

K- framför e i y ä ö **Ex. kedja, kind, kyrka, känsla, köpa**

(undantag: ibland tj- framför ä ex. tjäna, tjänst, betjänt, tjänare, tjära, tjäder, tjärn)

Kj- används enbart i kjol och Kjell

De hårda vokalerna
(A O U Å) eller
de mjuka vokalerna
(E I Y Ä Ö) avgör
stavningen framför.

De hårda vokalerna
(A O U Å) eller
de mjuka vokalerna
(E I Y Ä Ö) avgör
stavningen framför.
OBS! Ä är undantag
ibland...

J-ljudet

J- är vanligast framför a o u å **Ex. jag, jord, juni**

G- är vanligast framför e i y ä ö **Ex. genom, gift, gymnasiet, gärna, göra**
(undantag: ibland j- framför ä ex. jäsa, jätte)

Gj- **Ex. gjorde, gjuta**

Hj- **Ex. hjärta, hjärna, hjälp, hjort, hjälte, hjord, hjortron**

Dj- **Ex. djur, djup, djungel**

Lj- **Ex. Ljuga, ljum, ljud**

Alternativa,
mindre
vanliga
stavningar, på
j-ljudet

De hårda vokalerna
(A O U Å) eller
de mjuka vokalerna
(E I Y Ä Ö) avgör
stavningen framför.
OBS! Ä är undantag
ibland...

Det finns ord med samma uttal, men med olika stavningar och betydelser

färga	sälg	gäst	gärna	djärv	gjort	hjord
färja	sälj	jäst	hjärna	järv	hjort	jord
						gjord